

Sensorveiledning

SME4110 – vår 2022

1. Besvarelsen må gi en oversiktlig redegjørelse for hovedtrekkene i de to teoriene. Det må diskuteres på hvilken måte teorien som velges er relevant for å belyse den aktuelle kliniske situasjonen/problemet. Det er pluss hvis en kan problematisere både teorien og/eller løsningsforslagene som diskuteres.
2. Besvarelsen bør kort beskrive selvbestemmelsesargumentet for legalisering av dødshjelp. I sin kjerne viser dette til at hvis en person ønsker å dø, er dette et prima facie argument for at samfunnet bør innvilge hjelp til selvmord. Innvendinger som ofte fremføres mot selvbestemmelsesargumentet, er at vi ikke nødvendigvis er så autonome i spørsmål om dødshjelp (legalisering kan legge et «press på de svake», et press som vi så internaliserer slik at det påvirker vår selvbestemmelse); at sykdom og lidelse kan påvirke dømmekraft og selvbestemmelse; og at andre verdier, slik som beskyttelse av liv, veier tyngre enn selvbestemmelse i et godt samfunn (en kommunitaristisk innvending). Kandidaten kan beskrive én av disse innvendingene, eller en annen innvending. Oppgaven må bedømmes skjønnsmessig.
3. Besvarelsen må beskrive de tre prioriteringskriteriene nytte, alvorlighet og ressursbruk. Videre er det sentralt at kriteriene finnes i to ulike versjoner, én mest egnet til helseøkonomiske vurderinger på overordnet nivå, og én der kriteriene beskrives fylldigere, mest egnet til bruk på klinisk nivå. Oppgaven etterspør kandidatens egne vurderinger. Både nytte, alvorlighet og ressursbruk kan gis et meningsfullt innhold på klinisk nivå, f.eks. når en operasjon, en ressurskrevende utredning eller nye henvisninger til en poliklinikk skal vurderes i et prioriteringsperspektiv. Oppgaven må vurderes skjønnsmessig. Det finnes ikke noe fasitsvar på om kriteriene faktisk er til hjelp. Det vil også avhenge av om de gis en forankring i retningslinjer (lokale og nasjonale), i lov og forskrift, og i styringssignaler fra myndighetene.

Eksamensoppgaven

To av oppgavene skal besvares.

1. Gi en redegjørelse for hovedtrekkene i dydsetikk og nærhetsetikk. Ta deretter utgangspunkt i en kasuistikk eller klinisk situasjon du selv har erfart og diskuter hvordan dydsetikken *eller* nærhetsetikken kan belyse den problemstillingen du sto overfor.
2. Hensynet til selvbestemmelse regnes ofte som et sentralt argument for legalisering av dødshjelp. Beskriv en innvending mot dette selvbestemmelsesargumentet, og vurder styrken i denne.
3. Tre prioriteringskriterier er vedtatt for den norske spesialisthelsetjenesten. Kan disse tre prioriteringskriteriene etter din oppfatning være til nytte på klinisk nivå? Hva skal eventuelt til for at de skal kunne være til nytte? Begrunn svaret.

Anvend pensumlitteratur og eventuelt annen relevant litteratur når du besvarer oppgavene. 2500 ord +/- 10%, Linjeavstand 1,5. Times Roman 12 pkt.